

Faculteit Natuur- en Sterrenkunde

Fylakra

Nummer 5, 2001

Universiteit Utrecht

COLOFON

FYLAKRA wordt uitgegeven voor de secties en afdelingen van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde van de Universiteit Utrecht

FYLAKRA nr. 310
Oplage: 675

45-ste jaargang, nummer 5

Hoofredacteur:

Gijs van Ginkel (DIN-M)

Eindredactie en vormgeving:

Rudi Borkus (JI)

Redactie:

Evert Landré (BUR)
Jaap Langerak (IGF)
Frans van Lunteren (IGG)
Gerard van der Mark (DIN-GF)
Ada Molkenboer (JI)
Wilfried van Sark (DIN-M)
Arjen Vredenberg (DIN-GF)

Reproductie:

Reproductieafdeling IGF

Redactieadres:

Redactie Fylakra, Minnaertgebouw kamer 116
Leuvenlaan 4, 3584 CE Utrecht
tel. 030-2531007, intern 1007, fax 030-2535787
email: Fylakra@phys.uu.nl

Kopij voor **FYLAKRA** kan worden ingeleverd bij de leden van de redactie. Kopij aanleveren op diskette of via email als Word of als tekstfile (ASCII). In twijfelgevallen raadplege men de eindredacteur.

Artikelen worden geplaatst onder verantwoording van de redactie

Inhoud

Geachte lezer(es) -----	4
Wim Westerveld docent van het jaar -----	5
Reinier Bikker wordt “Doctor Reinier” -----	6
Oplossing puzzel Fylakra nr 3 en 4 -----	7
Opening academisch jaar -----	8
Fietsen in de regen column -----	10
Geslaagd -----	11
Helge Veltman -----	11
Patrick Frederix promoveert -----	12
Bij de promotie van Carleen Reijmer -----	13
Ihor Sydoryk -----	14
Nieuw gezicht bij P&O -----	15
Wie gaat er mee naar Afrika? reisverslag -----	16
Ivonne Wouda Piets versterkt het IMAU -----	22
Jim Rijnaard -----	23
Michelle Doumen en Evelijn Reisenstadt -----	24
Jan Joris Roessingh -----	25
Feestelijke ingebruikname 4e en 5e verdieping BBL door informatica -----	26
Bijbaan? -----	28
Inbraak! -----	29
Het Faculteitsbestuur in de nieuwe samenstelling -----	30
De wisseltruc puzzel -----	34

Fotoverantwoording:

Alle foto's waarbij geen bronvermelding wordt gegeven zijn van de hand van Gijs van Ginkel

Geachte lezer(es)

Hectische tijden. De hoofdredacteur met vakantie, de eindredacteur gaat met vakantie. Redactieleden die het te druk hebben om zich ook nog met dit blad te bemoeien, een ziektegeval (Gerard beterschap) en meer van dat soort ongemakken. En toch moet er weer een Fylakra uit. Dan geeft het weer veel voldoening als het dan toch weer lukt. En dat het gelukt is bewijst het feit dat u nu dit stukje zit te lezen.

Wat kunt u nog verder vinden in deze Fylakra. Er is in ieder geval weer voldoende gebeurd in en rond de Fysicagebouwen. Een invasie van informatici op de 4^e en 5^e verdieping van het BBL die dat feit niet ongemerkt voorbij wilden laten gaan en dat feit met een 'ingebruikname feestje' hebben gevierd samen met de rest van de opgekomen fysicamedewerkers. De echte opening volgt volgend jaar als alles klaar is. Wilke Schram, medeorganisator van het festijn, schrijft er wat over.

Het academisch jaar werd geopend door de nieuwe decaan. Het bestuur werd voltallig doordat Bernard de Wit op 1 oktober toetrad als onderzoeksdirecteur, een mooie gelegenheid om het hele bestuur (op informele wijze) aan u voor te stellen, voor zover dat nog nodig was. Wim Westerveld werd facultair 'docent van het jaar' en dingt nu mee om de universitaire titel. Wim gefeliciteerd. Het reisverslag gaat deze keer over een Afrikareis van diverse medewerkers en studenten die daar een zonsverduistering meemaakten en natuurlijk ook nog even zijn wezen rondkijken in het mooie afrikaanse land. De rubriek buiten dienst kregen we deze keer helaas niet gevuld. Natuurlijk gingen er ook diverse mensen weg, kwamen er nog veel meer.

Dit alles kunt u lezen in dit nummer van Fylakra en natuurlijk nog veel meer. De redactie wenst u veel leesplezier

Rudi Borkus
Eindredacteur

Wim Westerveld

Docent van het jaar

Beschouw het volgende rijtje: enthousiasme, vernieuwing, toegankelijkheid, samenwerking. Wat hebben deze begrippen gemeenschappelijk? Juist: dat ze alle vier staan voor een docent die goed

Hoewel hij op deze foto niet zo blij kijkt was Wim Westerveld toch erg verguld met zijn uitverkiezing (foto Rudi Borkus)

onderwijs geeft! Een goede docent is enthousiast, staat open voor didactische vernieuwingen van zijn vak, heeft een lage drempel naar studenten toe, en werkt goed samen met andere collega's.

Dit zijn alle vier punten die van toepassing zijn op Wim Westerveld, aan wie het

StudentenOverleg Natuur- en Sterrenkunde (SONS) de titel: "Facultaire docent van het jaar 2001-2002" heeft gegeven.

Het SONS heeft Wim deze prijs gegeven, omdat de studenten zijn inspanningen op het gebied van vernieuwing van het practicumonderwijs zeer op prijs stellen. Ook vinden zij het zeer goed dat hij ervoor heeft gezorgd dat er meer aandacht aan presentatie- en communicatieve vaardigheden wordt besteed, en aandacht besteedt aan de samenhang tussen vakken. Hij gaat daarbij niet over één nacht ijs: hij pakt alles één voor één aan. Hierdoor konden vernieuwingen op een goede manier doorgevoerd worden, zonder dat de aandacht verdeeld raakte. Tenslotte vinden de studenten het heel fijn dat Wim altijd bereikbaar is voor vragen, opmerkingen en kritiek. Daarom wil het SONS hem graag deze prijs toekennen, als beloning en erkenning, maar vooral ook ter aanmoediging!

Deze prijs betekent dat Wim voorgedragen zal worden voor de Universitaire Docentprijs 2001-2002, waarvan wij hopen dat die jury net zo van zijn kwaliteiten als docent als wij! Natuurlijk benadrukt Wim, en wij graag met hem!, dat het niet alleen zijn werk is: zonder de rest van de practicumstaf dit alles niet mogelijk geweest! Daarom hopen wij dat Wims prijs ook op hen afstraalt, en willen hen daarmee aanmoedigen om Wim te blijven steunen in de vernieuwing van het practicum."

Bart Leurs
Voorzitter van het SONS

Reinier Bikker wordt “Doctor Reinier”

Het was afgelopen woensdag 12 september zover: Reinier Bikker verdedigde zijn proefschrift met de titel “Structure and Dynamics of Crystal Surfaces”. En dat deed hij met verve. Op de vraag van één der theoretische hoogleraren of hij op de hoogte was van het werk dat anderen binnen de Nederlandse academische gemeenschap gedaan hadden op zijn onderzoeksgebied gaf hij het korte en eerlijke antwoord “Nee”. Geen gedraai, of “Nee, maar ik weet wel ...”, maar gewoon een eerlijk recht-toe-recht-aan antwoord. Dat is een eigenschap die we in de afgelopen jaren leerden waarderen in Reinier, zijn eerlijke, onverbloemde antwoorden.

Foto is afkomstig van het ‘smoelenbord’ bij de lift op de 4e van het BBL

Het promotieonderzoek van Reinier verliep aanvankelijk niet zo voorspoedig, maar met een forse eindsprint, uitgevoerd met een begeleidingsteam dat halverwege versterkt werd en zich uitstrekte tot ruim in het vijfde jaar, is dan uiteindelijk toch het doel bereikt, en de titel bemachtigd. Wij feliciteren Reinier nogmaals met het behaalde resultaat, en wensen hem veel succes in zijn verdere carrière,

Gerard Barkema
Henk van Beijeren.

Oplossing puzzel Fylakra nr 3 en 4

Oplossing puzzel Fylakra 3

Voor de oplossing van de puzzel uit Fylakra 3 zijn er twee juiste inzendingen. De eerste inzending is van Wouter Greuel en Thom Zwagers. Deze hadden de hele puzzel opgelost maar wisten van de drukfout die in deze puzzel was geslopen.

De tweede juiste inzending was van Gerard ‘t Hooft en betrof de laatste opgave van de 7.

De laatste oplossing (no. 7) was: $169483 = (1694+1) \cdot (99+1) - (16+1)$
 $\Leftrightarrow a[n] = (a[n-1]+1)(a[n-2]+1) - (a[n-3]+1)$

Beide inzenders zullen worden verblijd met een fles wijn welke men kan afhalen bij de eindredactie (Minnaertgebouw, kamer 116).

Oplossing puzzel uit Fylakra 4:

1) Als Dik 3 gulden terug geeft wint Dik de weddenschap en vangt 1 gulden van Jan. Jan verliest of wint niets. Als Dik niets terug geeft verliest Dik de weddenschap en betaalt Jan 1 gulden. Jan schiet er 1 gulden bij in. Jan moet de weddenschap niet aangaan.

2) Bij zijn redenering gaat hij ervan uit dat hij op vrijdagavond nog leeft. Met die vooronderstelling is het niet moeilijk aan te tonen dat de executie niet door is gegaan.

3) Als Jan vindt dat een stuiver schuld niet de moeite waard is kan hij er geen bezwaar tegen hebben zelf een stuiver schuld te hebben.

4) 16/64, 26/65, 19/95 en 49/98.

Verder:

$143185/17018560 = 1435/170560$

$4251935345/91819355185 = 425345/9185185$

De vierde puzzel heeft schamele aantal opgeleverd van 0 juiste inzendingen. Sterker nog, er was geen enkele inzending. De prijs (een fles wijn) is daarop soldaat gemaakt door een zwaar teleurgestelde eindredacteur. Hij smaakte overigens voortreffelijk.

Opening academisch jaar

De opening van het nieuwe academische jaar is weer achter de rug. Een paar dingen vielen op. De lengte van de speech was verfrissend kort, de borrel verfrissend lang, de opkomst van de facultaire gemeenschap heel behoorlijk en de catering van uitstekende kwaliteit. Waar de speech over ging is verloren gegaan in mist van een uitlopende borrel, wat wel is blijven hangen is dat de nieuwe website van de faculteit in werking gesteld.

Met gepaste trots bekijkt Henk Mos de nieuwe facultaire website, ontworpen door Roelof Ruules (boven)

Zoals u aan de foto's kunt zien zijn de meeste mensen weer vol enthousiasme voor een nieuw en vermoeiend jaar al keken sommigen nogal moeilijk maar die bedrukte stemming verdween naar gelang de borrel vorderde.

Een complimentje moet gemaakt worden aan Jenny Andriese en haar 'crew' Peter Mertens en Marc Linthorst (ik hoop dat ik daarbij niemand vergeet) die bij gebrek aan personeel van het FBU de catering op zich

De catering was uitstekend verzorgd dit jaar. Links zit u een volle tafel (en Peter M. ruggelings), onder: het slagveld na de borrel en linksonder de verantwoordelijken voor dit alles (Jenny Andriese en Marc Linthorst)

Foto's en tekst:
Rudi Borkus

Astrid Kappers (rechts) en Els Wolfs in gesprek (linker foto)

Hans Oerlemans denkt diep na over de besteding van 3,3 MF van de Spinozaprijs. Hans van Himbergen heeft nog wel een aantal suggesties (onder)

Werner van der Weg (links) en Harry Eijkelhof hebben het over de zware tol die het onderwijs van ze eist. Het is ze aan te zien (linker foto)

genomen hadden. Ze kweten zich uitstekend van die taak al misten sommigen wel de bitterballen, maar ja, er moet altijd wat te wensen blijven.

Henrik Rudolph is zichtbaar blij met een geschenk, gegeven door Wies de Haas, projectleider van de nieuwe huisstijl van de universitaire websites

Column

Als mentor en docent van onze faculteit houdt het onderwijs en de bijbehorende deelnemers mij sterk bezig. En het leukste daarvan vind ik, dat ik het vanuit vele gezichtshoeken kan bekijken. Over een aantal van mijn ervaringen wil ik op deze plaats verslag doen in Fylakra.

Fietsen in de regen

Beklaag je weleens die arme studenten die in weer en wind op de fiets naar de Uithof komen? Deze zomer ben ik er anders tegenaan gaan kijken. Ik blijf te houden van fietsen in de regen!

Laat ik het uitleggen.

Na een kampeervakantie met overwegend mooi weer begin augustus, werd het tijd om weer naar huis te gaan. De keuze was tussen twee dagen fietsen of met de fiets de trein in, en dezelfde dag nog thuis. Bij het afbreken van de tent begon de lucht tussen de bomen steeds donkerder te worden, maar alle bagage kwam droog op de fiets.

De eerste paar kilometers moesten we hoe dan ook fietsen naar het station. Na vijf minuten barstte de regen los. Regenpak aan, regen op mijn handen en gezicht. mmm, voelde niet onaardig. Hoe vaak komt het eigenlijk voor dat je je nat laat regenen? Het is vaak niet nodig en wel onhandig, dus doe je dat gewoonlijk niet met goed fatsoen. Raar eigenlijk.

Het bos uit regende het nog steeds. De schaarse andere fietsers waren onder te verdelen in twee soorten: die met lelijke gezichten, mopperend op het onvermijdelijke, en anderen die ons vrolijk groetten, een beetje samenzweerderig. Automobilisten keken overwegend boos.

Toen we ons realiseerden, dat in de trein meer mopperaars zouden zitten dan op de fiets, sloegen we het station over.

Schuin voor ons werd de lucht lichter, mooie lucht met strepen en gekleurde randjes. De regen droop niet meer uit onze haren, maar spetterde alleen nog maar wat na. We keken weer om ons heen, vogels werden hoor- en zichtbaar. Daar word je vrolijk van. Het regenpak uit. Dat is ook een mooi moment, weer in je korte broek op de fiets.

Tenslotte brak de zon door, de regendruppels in het weiland braken uitbundig de stralen alle kanten op. Het natte, diepzwarte asfalt begon te dampen en zelfs de automobilisten keken blij. Is dat geluk?

Toen realiseerde ik me dat het niet zozeer de (weers)toestand zelf is, maar juist de verandering van die toestand de emoties losmaakt. Voor piekervaringen hoef je dus niet lang te reizen, als je je begintoestand maar zorgvuldig kiest.

Wanneer gaat het weer regenen.....?

Joke van Dijk

Geslaagd

propedeutisch examen Natuur- en Sterrenkunde:

P.R.H. Altena (cum laude), W. Beugeling (cum laude), V.C.F. Broeke, E.J. Eggen (cum laude), R.H. Frederix, R.H. Harmsen, J. Hazewinkel, H.M. Huistra (cum laude), M.M.P. van Hulten, J.W.W. de Jong, L.A. Klerk, M. Kool (cum laude), M. de Leeuw (cum laude), P.M. van der Meijs, S.E. de Mink (cum laude), F.W. Ottenhof, M.A. Plaisier, T.A. du Pree, S. Provoost, C.E.N.M. Rosenbaum, D.R. van Rossum, M. Schouten (cum laude) I. Sturm, M.P.L. Suijs, J. Treffers, W. Valkenburg, J.J. Venselaar (cum laude), M.A.M. Versteegh (cum laude), R.F. Viergever, W.J. Waalewijn (cum laude), W. Wassing (cum laude), A. van Weerden, J. Westerhout, N. Wever, J.T. van Wijngaarden, C.D. Zwart, M.S. Zwier.

gemeenschappelijk propedeutisch examen Natuurkunde, sterrenkunde en meteorologie & fysische oceanografie:

W. Catsburg, C.A.R. Hentzen, M.V. van der Sluijs, I.M. Vleeshouwers, H.J. van der Wagt.

doctoraal examen Natuurkunde:

J. el Andichi, A.H. Bearda, E.C.J. Hendriks, J.M. Ros, B. Edens.

doctoraal examen Sterrenkunde:

A.H. Bearda, M.V. van der Sluijs.

doctoraal examen Meteorologie en fysische oceanografie:

S.J.P. Doorme, M. van der Vegt.

Helge Veltman

Instrumentmaker bij IGF

Helge Veltman is op 1 mei 2001 in dienst getreden bij de Instrumentele Groep Fysica in het Caroline Bleeker gebouw. De hoogste tijd dus om hem aan u voor te stellen.

Helge houdt zich voornamelijk bezig met de vervaardiging van CNC draaiwerk. Voor hij op de faculteit kwam is hij actief geweest in de kunststof waar hij een breed scala van producten maakte van buizenpost tot en met membraanpompen. Een nog bredere vakkennis hoopt hij hier te krijgen, want zoals hij zelf zegt "waar een wil is, is een weg".

Helge heeft een opleiding gevolgd bij de Stichting Opleiding Metaal (SOM), het vroegere Bemetel. Daar heeft hij geleerd met conventionele draaibanken te werken. Daarna is hij geleidelijk overgeschakeld op het werken met CNC machines. Hij schrijft ook de programma's, helaas spreken de machines van de IGF een andere taal als die bij zijn vorige werkgever.

In zijn vrije tijd is Helge actief bij de Scouting, daar geeft hij leiding aan de jeugd van 10 tot 14 jaar. De redactie van Fylakra wenst Helge veel succes bij de IGF.

Helge Veltman
Jaap Langerak

Patrick Frederix promoveert

Op vrijdag 19 oktober zal Patrick Frederix zijn proefschrift “Spectral analysis in microscopy - a study of FRET and single quantum dot luminescence” verdedigen. Het promotie-onderzoek van Patrick was onderdeel van het “Muscle in Motion” programma van het NWO. Het onderzoeksprogramma was een

samenwerking tussen de afdeling fysiologie AMC Amsterdam, medische fysiologie UMC Utrecht en de sectie Moleculaire Biofysica.

Patrick begon zijn promotie bij fysiologie, met als begeleider Evert de Beer en promotor Habo Jongsma. Het grootste gedeelte van de tijd heeft hij echter doorgebracht bij Moleculaire Biofysica, de groep van Hans Gerritsen. Bij zijn werk heeft Patrick veelvuldig

gebruik gemaakt van een spectrograaf (gekoppeld aan een confocale microscoop) die is ontwikkeld tijdens het promotieonderzoek. Deze opstelling maakt het mogelijk om met de microscoop in één keer voor elk beeldpunt een compleet emissiespectrum op te nemen. Deze techniek heeft Patrick gebruikt om energieoverdracht, FRET (Förster Resonance Energy Transfer), te bestuderen

in biologische monsters en om de foto-fysische eigenschappen van (CdSe)Zns quantum dots te bestuderen. Eén van de biologische monsters betrof een modelsysteem van spiereiwitten. De resultaten van deze metingen werden vergeleken met Monte Carlo simulaties. Het onderzoek aan de quantum dots, die gesynthetiseerd werden door de groep gecondenseerde materie leidde tot een prima samenwerking met deze groep. Andries Meijerink zal dan ook als een van de promotoren optreden.

Patrick is nu werkzaam op het Maurice E. Mueller Institute aan de Universiteit van Basel (Zwitserland). Het onderwerp van het onderzoek daar is het ontwikkelen van methoden om de interacties tussen een AFM (Atomic Force Microscope)-tip en biologische macromoleculen te minimaliseren om zo hoge resolutie AFM-beelden van die macromoleculen te maken.

Patrick bracht vele uren door op het lab, maar soms zette hij zijn muscles in motion om hard het gebouw uit te rennen. Niet omdat de metingen zo slecht gingen maar omdat hij een enthousiast hardloper is. We hebben Patrick leren kennen als een kritische maar altijd vrolijke onderzoeker. We zullen zijn inbreng niet alleen op het lab maar ook bij de mensa maaltijden en de spelletjes-avonden erg missen.

Patrick, veel succes en plezier in Zwitserland!

Marcel Giesbers

Veldonderzoek in Zwitserland aan ‘muscles in motion’ (foto van Patrick)

Bij de promotie van Carleen Reijmer

Maandag 24 september promoveerde Carleen Reijmer op het onderwerp: Antarctic Meteorology: a study with automatic weather stations. Als promotor fungeerde Spinozalaureaat Hans Oerlemans.

De afgelopen vier jaar heeft Carleen een groot aantal facetten van de atmosfeer boven de enorme Antarctische ijskap bestudeerd. Daartoe had zij de beschikking over gegevens van 10 automatische weerstations die het IMAU daar sinds een jaar of 5 in bedrijf houdt. Deze stations zenden informatie over temperatuur (boven en in het sneeuw pakket), luchtvochtigheid, luchtdruk, windsnelheid en richting en kortgolfige/langgolfige stralingscomponenten via het ARGOS-satelliet-

signalen. Met behulp van atmosferische modellen berekende Carleen vervolgens waar de neerslag die valt op Antarctica precies vandaan komt. Ze toonde overtuigend aan dat het klimaatsignaal dat ligt opgeslagen in de Antarctische ijskap per definitie geen afspiegeling is van het gemiddelde (zeer droge) Antarctische klimaat. Haar resultaten deed ijskern-onderzoekers op verschillende conferenties wel eens achter de oren krabben; die verdraaide meteorologen maken alles nog veel moeilijker dan het al is!

Zoals ze zelf zegt in een interview met de Volkskrant (wetenschapsbijlage 22 september 2001), was het hoogtepunt van haar promotie deelname aan de Antarctische expeditie in 1997/98 naar het Zweedse Antarctische onderzoeksstation Svea. Stralingsmetingen gedaan tijdens die expeditie heeft Carleen ook verwerkt in haar proefschrift, dat daardoor een veelzijdig karakter heeft gekregen zonder aan samenhang in te boeten.

De voortvarendheid waarmee Carleen in de laatste jaren van haar promotie een ijsberg aan data heeft verwerkt heeft op veel mensen, inclusief mezelf, een grote indruk gemaakt. Ik ben dan ook blij dat Carleen als post-doc bij het IMAU, met als werkplek het KNMI, de komende jaren deel blijft uitmaken van onze onderzoeksgroep.

Carleen, van harte gelukgewenst met je promotie en veel succes in je nieuwe baan, waarin we elkaar met enige regelmaat zullen treffen!

Michiel van den Broeke

systeem naar Utrecht. Ook is elk station uitgerust met een sonische hoogtemeter die de afstand tot het sneeuwoppervlak meet. Hiermee kunnen individuele neerslag-episoden worden gedetecteerd.

Al snel onderkende Carleen het grote belang van laatstgenoemde metingen: de meteorologische omstandigheden bij sneeuwval vertegenwoordigen precies dat signaal dat wordt teruggevonden in ijskernen, de hofleveranciers van paleo-klimaat-

Ihor Sydoryk

The "brain drain" from the Ukraine continues. After a long period of looking for a good candidate for a Ph.D. position at Molecular Biophysics we are very happy that Ihor has decided to join our group. He is the second person from the Ukraine, next to Oleg Tovmachenko (see Fylakra 4, 2001).

He started July 1st and he immediately was useful in assisting the movement of delicate optical equipment from the fourth floor of the Buys Ballot Lab to the cellar of the Ornstein Lab.

Ihor will join Wilfried van Sark in the project on fast single molecule imaging, where Ihor will focus on the interaction of proteins

in artificial membranes. The interaction will be monitored by following diffusion of proteins in the membrane. The proteins are to be labeled by fluorescent molecules or quantum dots. Here we collaborate with the

group of Andries Meijerink (Solid State Chemistry and Physics).

Ihor was born April 27th, 1974 in Rozdol, Ukraine, and lived most of his life in Lviv, in the western part of the Ukraine. Lviv (known here as L'vov) is an old town with grandeur such as can be found in Vienna, Prague, and Budapest, as it was part of the Austrian Empire until the first World War. He studied experimental physics at the University of Lviv and he majored in 1996 in optics and laser physics. His master thesis dealt with the piezooptical effect under phase transitions in crystals such as LiTaO_3 . He also learned to grow crystals from solution. After that he worked as an engineer in the Institute of Physical

Optics in Lviv, where he investigated a.o. the influence of the gyrotropy of ferroelectric crystals with the enantiomorphic domain

structure for light diffraction using high precision polarimetric equipment. In parallel to this physics study he also studied economics (and psychology) and he holds a master degree in economics from Lviv-Politechnik University. This surely may turn out to be handy in the future.

In a joint project between the University of Lviv and the Institute of Physics in Warsaw he gained experience in atomic physics as the topic was spectroscopy of atomic collisions of potassium atoms. As a side-effect he also became an experienced car driver, as he frequently had to travel between Lviv and Warsaw by car. Interestingly, he also met his future wife in Warsaw!

In Rostov, where his parents live, he enjoys the flowers in the large garden, and especially tulips! He likes to read scientific books, on astronomy, spacecraft, but also historical and romance books. He already rudely encountered the Dutch way of life: his bicycle was stolen, and he now is looking for another one. Oleg and Ihor share a house in Rivierenwijk, but this certainly will change in the future. Ihor is planning to marry soon, so that his wife will join him here. Also, Oleg is making arrangements for his wife and daughter to arrive in the Netherlands. So they both will need other accommodations! Both Ihor and Oleg enjoy playing football. Ihor played in the team of the University of Lviv. They will surely demonstrate their abilities on the next Debye sporting day.

We are very pleased that Ihor joined our group, and we are confident that he will finish his Ph.D. work with an impressive thesis. Good luck!

Wilfried van Sark

Nieuw gezicht bij P&O

Al weer vanaf 11 juni 2001 is **Paul Nibbering** op een jaarcontract werkzaam bij de afdeling P&O. Paul is een goed voorbeeld van brede inzetbaarheid, de employability waar alle UU medewerkers aan moeten werken.

Paul z'n relatief korte loopbaan is begonnen met een hoveniersopleiding. Groene vingers heeft hij dus, en na een tijdje in het vak gewerkt te hebben heeft hij

ook nu nog wat klanten behouden. Echter, het P&O vak trok hem aan en hij is met de opleiding voor personeelswerk begonnen. Aangezien Paul toch meer een persoon voor de praktijk is, heeft hij de opleiding (tijdelijk?) gestaakt en is hij bij onze afdeling

P&O aan de slag gegaan. Begonnen op het secretariaat/ administratie is Paul nu doorgeschoven naar de functie van assistent personeelsfunctionaris en werkt zich in in de materie van o.a. CAO, de rechtspositie, ambtsjubilea en aanstellingen.

Paul werkt 4 dagen per week, de vrijdag heeft hij voor gereserveerd voor eigen klussen. Op de afdeling heeft hij een flexplek, hetgeen betekent dat hij regelmatig van kamer wisselt om zijn werkzaamheden uit te oefenen. Paul is 25 jaar en staat open voor een praatje. Wij wensen hem een fijne en leerzame tijd toe in onze faculteit

Wil van Hooff

Reisverslag

Een groep van 10 personen, waarvan er 6 werkzaam zijn bij de UU, hebben afgelopen juni een reis naar een zonsverduistering ondernomen in het donkere Afrika. De eclips die op 21 juni plaatsgevonden heeft werd in Zambia bewonderd. Hier volgt een 'kort' reisverslag waarin wij onze belevenissen met jullie willen delen.

Wie gaat er mee naar Afrika?

Het begin

Het begon allemaal in Hongarije. Na de eclips van 11 augustus 1999 waren wij zo enthousiast geworden, dat een aantal van ons vroeg: "Wie gaat er mee naar Afrika?"

Tussen vragen en daadwerkelijk gaan zaten bijna twee jaar dus de groep die werkelijk ging werd een hele andere dan die waarmee we in Hongarije waren. Van de Hongarije-studentengroep waren er, september 2000, maar 4 over die serieus mee wilden. Omdat het met z'n tienden het goedkoopst is begon de naarstige zoektocht naar 6 extra mensen. Drie gegadigden vonden we in andere eclipsgangers die ook in Hongarije waren. In november 2000 was de laatste Afrikaganger gevonden en kon de organisatie in volle vaart doorgaan.

Vlnr. staand: Fanuel, Rob Rutten, Rietje Rutten, Marijke Burger, Walter Gunzel, Joke Meijer, Annette van Hielen, Ed van der Zalm, Cees Bassa en Gemma Janssen. Zittend: Ineke Frederik en Peter den Hartog.

foto: Peter den Hartog

De ouders van Gemma hadden met mensen uit hun buurt ook een reis gepland naar Afrika en wij konden de diensten van hun reisorganisator, Robert van Kempen, ook gebruiken. Met het verzoek om een reis binnen ons budget te verzinnen ging hij aan de gang. Ook de NVWS organiseerde een reis naar Zambia en Zimbabwe. Onze groep, die van Gemma's ouders en de NVWS-groep zouden in hetzelfde vliegtuig zitten en de eerste drie dagen op dezelfde camping. De rest van de reis zouden we weinig Nederlanders zien. Wel kwamen we een auto met vier Belgen tegen ergens op een stofweggetje ten noorden van Lusaka...

Op 27 april 2001 heeft bijna iedereen van onze groep zich laten lekprikken bij de GG&GD in Utrecht. Sommigen meer dan

anderen. Het groepsgevoel zat er toen al lekker in. Met de inentingsbewijzen voor gele koorts konden eindelijk onze visa voor Zambia aangevraagd worden. Aangezien de ambassade van Zambia in Brussel staat, mocht onze nederlandse "Belg", Marijke, daarheen met onze paspoorten, inentingenboekjes en ingevulde formulieren. Het visum voor Zimbabwe moesten we aan de grens met Zambia betalen.

Onze eerste maaltijd in Afrika.

Op weg

Op 18 juni 2001 vertrokken we 's avonds van Schiphol. Na wat moeilijkheden bij de incheckbalie, we bestonden kennelijk niet, kwamen we toch in het vliegtuig. Voor velen van ons was dit de eerste keer dat we vlogen. Op Londen Heathrow aangekomen moesten 2 uur wachten op het aansluitende vliegtuig naar Johannesburg. Het was al half elf op onze horloges toen we vertrokken, dus we waren al flink duf aan het worden. Van een jetlag zouden we geen last hebben, omdat er geen tijdsverschil tussen onze zomertijd en de lokale tijd van Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika is.

Een aantal van ons zijn 's nachts nog in de cockpit wezen kijken. Je kon er de sterren heel goed zien, omdat het in de cockpit lekker donker is. Toen ik ging kijken zaten we net boven de regenwouden en zag ik al

leen maar onweersflitsen. Toen we daar overheen waren probeerde ik uit mijn vliegtuig-raampje naar de sterren te kijken. Tot twee keer toe kwam er een flight attendant langs die van mening was dat er buiten toch niets te zien was en vond dat ik de schuif voor het raampje dicht moest doen.

Daarna kregen we een mooie Afrikaanse zonsopgang te zien. Met het ochtendnieuws en het erg engelse ontbijt was de vlucht afgelopen en landden we op Johannesburg Airport. Daar zagen we al meteen vreemde vogels: Grijskopmeeuwen. Met een bus werden we naar de terminal gebracht vanwaar we verder liepen door de douane naar de lounge om te wachten op het vliegtuig dat ons naar Lusaka zou brengen. Daar hebben we rondgekeken in allerlei winkels.

Toen het vliegtuig van Johannesburg was opgestegen, werd er gespoten met iets tegen insecten. Het was blijkbaar niet goed voor je ogen, want mensen met contactlenzen werden geadviseerd om hun ogen dicht te houden. Op het vliegveld van Lusaka stond ons een grote verrassing te wachten. Er stonden een stuk of honderd mensen in de kleine aankomsthal, de meeste buitenlanders. Allemaal moesten ze op een papiertje invullen wie ze waren en wat ze kwamen doen. Ze waren duidelijk niet berekend op dit soort aantallen, want wij kregen al gekopieerde versies in plaats van de roze kartonnetjes. De mensen met ingevulde papiertjes druppelden door de douane naar de transportband met koffers. Bij ons waren alle koffers er, maar andere mensen waren minder gelukkig.

Met sommige koffers op een karretje en andere aan de hand liepen we door de mensenmassa naar buiten alwaar we op onze gidsen gingen wachten. We hadden Robert al gezien vlak voor we naar buiten gingen en na een kwartier kwamen ook onze gidsen eraan. In dat kwartier buiten staan wa-

ren al verschillende Zambianen langs gekomen met stukken karton waarop ze aanboden bagage te dragen of een lift te geven naar je hotel.

Achter onze gidsen, Walter en Fanuel, aan liepen we naar hun auto's. Onze bagage werd achterin gegoooid en we gingen op weg naar ons camp. Daar aangekomen zetten we onze spullen in 5 tweepersoons tenten en gingen op onderzoek uit terwijl onze gidsen eten klaarmaakten. Pompoenen, uien en aardappels tussen en steak boven een houtskoolvuur gekookt. Omdat de zon om ongeveer 6 uur op en onder gaat was het toen al donker.

De jeep waarmee de vier van de groep van Gemma's ouders ons achtervolgden.

Op zoek naar de eclipssite

De volgende dag zijn we met de beide auto's gaan rondrijden in de buurt op zoek naar een geschikte plek. We begonnen op een mooie brede asfaltweg aan de linkerkant! Al gauw kwamen we aan de wegwerkzaamheden en 'potholes', flinke gaten in de weg. Daarna draaiden we een zandweg met grotere potholes en zelfs hier en daar weggespoelde weg. De tweede auto had niet al te beste vering en zat eigenlijk te dicht

op de eerste, zodat de mensen daarin langzaam een woestijnkleur aannamen. We wilden graag de schaduw van de maan zien aankomen. Daarom reden we elke keer naar een heuvel in de weg om daarna te zien dat daarachter een nog hogere heuvel lag. Zo zouden we kunnen blijven doorrijden tot het gebergte in de verte. Daarom besloot Rob ineens dat we bij de school gingen kijken die langs die weg lag. Na beleefd gevraagd te hebben of we hier de eclips konden waarnemen, keken we rond op het schoolterrein. Voor het zien aankomen van de schaduw bleek deze plek niet zo geschikt, maar voor de rest voldeed hij goed.

Met deze plek in ons achterhoofd reden we verder. Langs de weg in het struikgewas aten we onze lunch. Daarna reden we nog wat verder en keerden via een andere weg terug naar onze camping. Totaal onverwacht kwamen we langs meertje met een stuk grasland ervoor. Dit was de ideale plek om de eclips te bekijken, vooral vanwege het mooie uitzicht, een aantal schaduwrijke plekken en natuurlijk vreemde vogels.

De kans dat op deze afgelegen plek 'lastiggevallen' zouden worden door andere westerlingen was ook heel klein. Na even rondgekeken te hebben en de lokatie in Ed z'n GPS gestopt te hebben, gingen we verder.

De eclips

Op de dag waarvoor we allemaal gekomen waren vertrokken we al vroeg: net na de schemering. Nog vier mensen van de groep van Gemma's ouders, waaronder Gem-

De beroemde foto van Cees Bassa. Dit was de Astronomy Picture of the Day van 11 juli 2001, in full color te bewonderen op <http://antwrp.gsfc.nasa.gov/apod/ap010711.html>

ma's ouders zelf, gingen met ons mee. Omdat Walter zijn verrekijker was vergeten, ontbeten we langs de weg terwijl hij zijn verrekijker ging halen. Hier deelden we wat eclipsbrillen uit in ruil voor het mogen maken van een foto. We hadden nog een heel pak uit Hongarije meegekregen. Nadat de verrekijker weer present was gingen we verder. Bij de school stopten we nog even. Er

waren hier bijna geen kinderen, omdat vandaag tot nationale feestdag was uitgeroepen. Dat had de overheid een dag van te voren bekend gemaakt. Peter den Hartog heeft daar nog een hele uitleg over de komende eclips aan het hoofd en een aantal leraressen gegeven. De mensen in Zambia bleken wel te weten dat er een eclips kwam, maar niet wat dat is. Ze dachten dat ze blind zouden worden zonder eclipsbril, zelfs als ze niet keken. Ook hier hebben we wat eclipsbrillen uitgedeeld. We reden verder naar de door ons uitgekozen plek af en toe wachtend omdat onze tweede auto niet zo hard reed. Daar pakten we de stoelen en tafel die we hadden meegenomen uit en aten onze lunch. Ondertussen zetten de fotografen hun fotoapparatuur klaar.

Na nog wat rondgekeken te hebben op zoek naar Afrikaanse vogels en andere dieren die we niet kenden, was de tijd aangebroken voor 'first contact', het begin van de partiële fase. Alle Zambianen die tot nu toe waren

komen kijken naar die groep Europese toeristen hadden een eclipsbril gekregen en keken mee. Na een paar uur waren ongeveer 100 eclipsbrillen uitgedeeld en hadden we er geen meer. Toen werd het tijd voor het tweede contact. Iedereen werd steeds stiller. Er was er maar een die geluid maakte. Dat was Fanuel. Hij bleef maar roepen; "Muloshi's coming, Muloshi's coming", naar de lokale

*De Victoria Falls. Ook wel bekend onder de naam
'Mosi-oa-Tunya', rook die dondert.*

bevolking. Zo probeerde hij hen bang te maken. Muloshi is een van hun boze geesten.

De aanloop naar de totaliteit was veel rustiger dan in Hongarije, omdat er hier geen wolkje aan de lucht was. De totaliteit zelf was natuurlijk weer geweldig. Peter heeft een hele lange serie foto's gemaakt met verschillende belichtingstijden om alle delen van de zonnecorona goed belicht te krijgen. Cees daarentegen richtte zich voornamelijk op een multi-exposure opname met alle facetten van de zonsverduistering op één foto. Na het derde contact was de magie van de corona voorbij en zei iedereen, net als de vorige keer, hetzelfde; "Dit was veel te kort, waar is de volgende eclips?"

Langzaam begonnen we alles weer inpakken en toen Cees zijn laatste foto van de serie had gemaakt, gingen we op weg terug. Onderweg zagen we de zonsondergang aan de ene kant en de schaduw van de aarde op de atmosfeer aan de andere kant. Toen

we weer in het camp aankwamen, bleek daar een feest aan de gang te zijn. Aangezien wij doodop, maar wel voldaan, waren, hadden we eigenlijk alleen maar zin in lekker eten en daarna lekker in de slaapzak. Ondanks de luide muziek van het feest, heeft iedereen heerlijk geslapen en gedroomd van de prachtige eclips.

De rest van de vakantie

Nu de eclips geweest was kon het echte safariwerk beginnen. De volgende dag reden we naar Kariba en zetten daar onze tenten op in Lake Kariba Moth Camp. We konden de nijlpaarden al horen brullen. Vooral 's nachts was dat beangstigend.

De dag daarop gingen we mee op een boottocht over Lake Kariba en zagen we ook echt een kudde nijlpaarden. Er lagen ook nog twee krokodillen bij. Daarna kwamen we nog een eenzame olifant tegen met een etterende wond. We zagen ook nog vier olifanten over de oever wandelen. Natuurlijk zagen we ook

*Een jonge olifant die vanuit de bossen naar ons kijkt
Een prachtige Zuidelijke Giraffe >>*

een heleboel vogels, zoals ibissen, maraboes, verschillende reigers, jacana's en verrassend veel bonte ijsvogels.

De volgende dag hadden we een zogenaamde reisdag. We gingen van Kariba naar Victoria Falls. Een reis van zo'n 700(?) km, maar wel over een slechte weg en twee grensovergangen. We moesten voor zes uur 's avonds over de tweede grens zijn, anders moesten we tot de andere morgen zeven uur

*De auteur, foto geplukt van haar
internetsite*

wachten. Bij grensovergangen in Afrika moet je geen haast hebben en zeker geen grote mond. Bij het verlaten van een land moet je op een kaartje invullen hoeveel je hebt uitgegeven, hoe lang je er bent geweest, waar je heen gaat in het land van bestemming en natuurlijk wie je bent. Bij het binnenkomen in het volgende land moet je weer zo'n kaartje invullen met ongeveer dezelfde gegevens. Dit alles gebeurt op een Afrikaans

tempo. Onze gids vertelde dat ze wel eens midden in een visumaanvraag koffie gaan drinken. Als je boos wordt dat het zo lang duurt ben je nog verder van huis, je kunt zelfs in de gevangenis komen. Ik was dan ook hogelijk verbaasd toen ik een foto van een douanekantoor zag van iemand die ook naar de eclips was geweest.

's Avonds gingen we uit eten. Het restaurant daar was niet berekend op zoveel klandizie, zodat een heleboel dingen op waren. In het kort ging het zo: geen tafels, wel tafels maar wegzakkende stoelen, geen glazen, geen witte wijn wel rooie, geen krokodil, geen struisvogel, geen kapenta (soort vis), geen bier meer, geen goedgebakken steak. Een Nederlander in Nederland zou hier erg boos van worden en weglopen, maar wij werden er erg melig van en begonnen te voorspellen wat er nog meer op zou zijn.

De volgende dag zijn we kleddernat geworden bij de prachtige watervallen en deden we een sunset cruise op de Zambezi

boven de watervallen en de dag daarop een rafttrip op de Zambezi na de watervallen.

De laatste drie dagen van onze reis zou puur wildkijken zijn. Hwange National Park heette onze bestemming. Het landschap is niet zoals je vaak op de televisie ziet een uitgestrekte vlakte, maar meer halfopen met bomen en struiken. Moeilijk spotten, maar als je iets ziet is het meestal ook dichtbij. Er werd een roulatiesysteem bedacht om iedereen de kans te geven om op de goede plekken in de auto's te zitten, waar je sneller, of beter, kunt kijken. De beesten waren een lust voor het oog. Veel olifanten, zebra's en girafes. Ed heeft als eerste de 'Big Five' bij elkaar gespot, ook al dacht hij dat hij beesten zag die helemaal niet in Afrika voorkomen, zoals jaguars en miereneters. De grote vijf bestaan uit de leeuw, de olifant, de buffel, de neushoorn en het luipaard.

En toen was het tijd om naar huis te gaan. Van astrofotografie is niets terecht gekomen, ondanks de mooie hemel. Na nog wat souvenirshoppen in Vic Falls namen we afscheid van onze gidsen die intussen goede vrienden waren geworden en stapten in het vliegtuig dat ons naar Johannesburg bracht en daarna in het volgende dat ons naar Londen Heathrow bracht. Dit laatste vliegtuig had een uur vertraging waardoor we te laat voor het inchecken waren en vijf uur moesten wachten op het volgende nog niet volgeboekte vliegtuig naar Schiphol. Hier namen we afscheid van elkaar met de belofte elkaar weer te zien op een reünie dan wel bij de volgende eclips in Namibië.

Geschreven door: Joke Meijer

Met hulp van: Peter den Hartog, Ed van der Zalm, Cees Bassa en Gemma Janssen.

N.B. Foto's komen uit de collectie van de diverse Afrikagangers

Ivonne Wouda Piets versterkt het IMAU

Sinds 15 mei 2001 werkt Yvonne Wouda-Piets op het IMAU secretariaat. Na de afgelopen jaren als afdelingssecretaresse in het Oudenrijn Ziekenhuis te hebben gewerkt, beproeft zij nu haar geluk op het IMAU. Zij werkt drie dagen en samen met collega Ellen Berger zorgt zij weer voor wat 'vastigheid' op het secretariaat. Yvonne is sinds mei al aardig ingewerkt en ze weet al goed haar weg te vinden. Ondertussen weten wij dat zij haar vakanties graag besteed aan kamperen en wandelen en dat zij zich daarbij (door regen en wind) niet snel uit het veld laat slaan. Een eigenschap die haar op het IMAU secretariaat zeker ook van pas zal komen!!! Veel succes, Yvonne!

Inge de Koning
IMAU

Jim Rijnaard

Instrumentmaker bij de IGF

Jim Rijnaard is per 1 september 2001 in dienst getreden bij de Servicegroep van de IGF. Zijn specialiteit is het werken met CNC gestuurde machines.

Bij zijn vorige werkgever, DMN in Noordwijkerhout, stond hij dagelijks achter zo'n machine. Maar DMN is een productiebedrijf waar veel van hetzelfde wordt geproduceerd. Jim vond dat na een jaar wat saai worden en toen hij een advertentie van de IGF onder ogen kreeg dacht hij meteen "dat is iets voor mij". En nu produceert hij niet alleen zijn werkstukken, maar hij leert ook stap voor stap de geheimen kennen van het programmeren van de CNC machines. Daarbij wordt hij begeleid door een aantal ervaren collega's, en over die hulp is hij zeer te spreken.

Jim heeft een MTS opleiding in de fijnmechanische techniek. Zijn militaire dienst vervulde hij bij de Luchtmacht, als vliegtuigplaatwerker. Dat beviel hem zo goed dat hij nog 2 jaar bijtekende. Vervolgens werkte hij enige tijd op Schiphol, waar hij onderhoud en modificaties uitvoerde aan vliegtuigen van de KLM en Martinair.

In zijn vrije tijd speelt Jim graag een computerspelletje op zijn Playstation, en wellicht kan hij binnenkort, via de PC-privé regeling, een echte computer aanschaffen. Ook beoefent Jim een hele reeks van sporten, maar snowboarden is daarbij favoriet.

De redactie van Fylakra wenst Jim een goede tijd bij de IGF.

Jaap Langerak.

Michelle Doumen en Evelijn Reisenstadt

Twée nieuwe AIO's bij het Helmholtz Instituut

Wat Michelle Doumen en Evelijn Reisenstadt gemeen hebben:

- hebben allebei NIET in Utrecht gestudeerd
- hebben allebei WEL in Utrecht stage gelopen aan de faculteit biologie (resp. ethologie en neuro-ethologie)
- Hebben allebei neuro- in hun afstudeerrichting (resp. psychologie en biologie.)
- Hebben allebei diergedrag onderzocht
- Willen allebei niet meer met proefdieren werken
- Werken allebei bij Fysica van de Mens
- Zitten allebei bij Stefan en Jan Joris op de kamer.
- Zijn allebei AIO bij Astrid Kappers en Jan Koenderink
- Doen allebei onderzoek naar de structuur van een ruimte (resp. visueel en haptisch).
- Werken allebei vier dagen in de week

Wat we NIET gemeen hebben:

Michelle

Vorig jaar ben ik afgestudeerd aan de psychologiefaculteit in Maastricht. Daar heb ik me vooral gericht op de neuropsychologie. Aangezien ik altijd vol bewondering naar diergedrag heb gekeken heb ik mijn stage in Utrecht op het Ethologiestation gelopen. Daar heb ik onderzoek gedaan naar het leer- vermogen van Java- apen. Nu ga ik me de komende jaren richten op het onderzoek naar de structuur van de visuele ruimte.

Evelijn

Ik kom uit Amsterdam en heb daar aan de VU biologie gestudeerd. Mijn afstudeer- project was hier in Utrecht op het Neuro- ethologie station. Daar heb ik met getrainde katten psychofysisch onderzoek gedaan naar het zien van beweging. Nu ben ik overge- stapt van het visueel systeem naar de haptiek (tast) waar ik me de komende vijf jaar mee bezig ga houden.

Jan Joris Roessingh

Gastmedewerker bij het Helmholtz Instituut

Sinds half januari ben ik te gast bij de afdeling Fysica van de Mens, zijn en ik heb al een aantal Fylakra's zien langskomen. Hoog tijd dus om mij voor te stellen. Ik heb van mijn werkgever, het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlabora- torium NLR in Amsterdam, een jaar vrij gekregen om mijn promotie-onderzoek af te maken, waarbij ik Jan Koenderink en Astrid Kappers bereid heb gevonden mij wetenschappelijk te begeleiden.

In mijn werk doe ik onderzoek naar de rol van training en simulatie in de lucht- vaart, met name in de training van vliegers. Mijn promotie-onderzoek is nauw gerela- teerd aan dit werk en betreft het leren van vaardigheden voor het uitvoeren van com- plexe manuele stuurtaken. Ik analyseer met name hoe de leercurve van een individuele leerling wordt beïnvloed door taak- varia- belen. Moet je bijvoorbeeld een dergelijke training met een versimpelde versie van de taak beginnen of juist niet? De bedoeling is om de effecten van dergelijke ingrepen in een training met een stochastisch model in kaart te brengen. Hiertoe heb ik de af- gelopen jaren honderden uren gemeten aan de prestatie van leerlingen tijdens het leren van stuurtaken, zowel op de grond (met behulp van taak-simulaties) als tijdens het besturen van een geïnstrumenteerd vlieg- tuig.

Ik hoop deze analyses in dit verlofjaar grotendeels uit te voeren en op schrift te stellen. Dat laatste klinkt saai, maar een in- spirerende vakgroep houdt het spannend. Mijn werkplek is het Buys Ballotlab. ka- mer 363.

Jan Joris Roessingh

Feestelijke ingebruikname 4e en 5e verdieping van het BBL door informatica

Op 19 september vond de feestelijke ingebruikname plaats van delen van de vierde en vijfde verdieping van BBL door het Instituut voor Informatica en Informatiekunde. Omdat niet iedereen daar kennis van heeft genomen heeft de redactie aan Informatica gevraagd om aan de feestelijke inhuizing een artikel te wijden. Wilke Schram was daartoe bereid en zijn relaas vindt u hieronder.

De voorgeschiedenis

Het aantal studenten Informatica en Informatiekunde groeit snel. In 1999 kwam de groep 'Computer & Letteren' over van de faculteit Letteren naar de faculteit Wiskunde en Informatica. Deze groep onder leiding van prof. dr.

Jörgen van den Berg vormt nu de kern van de nieuwe opleiding Informatiekunde die september 2000 zijn eerste studenten verwelkomde. Tegelijk echter groeiden de aantallen staf en studenten Informatica ook - zij zaten al langer in Centrum Gebouw Noord (CGN)

boven de busbaan - zodat naartig werd gezocht naar extra huisvesting. Medio 2000 werden daarom drie collegezaaltjes in CGN omgezet in computerpracticumruimte zodat elders weer ruimte vrij kwam voor zit/werkkamers. Maar ook toen al was duidelijk dat dit maar tijdelijk soulaas zou bieden. Inmiddels had de toenmalige decaan Natuur- en Sterrenkunde aangegeven ruimtelijk te willen optimaliseren zodat er wellicht ruimte vrij zou komen in BBL. Project- en stuurgroepen gingen met grote snelheid aan de slag om plannen nader uit te werken. Nadat het College van Bestuur akkoord was ge-

gaan en de benodigde gelden had vrij gemaakt, kon onder grote tijdsdruk de verbouw beginnen. Het resultaat van alle inspanningen voor de eerste fase kunt u nu op de 4de en 5de verdieping bewonderen. De verbouw van fase 2 begint eind november; we hopen begin april ook dit deel in gebruik te kunnen nemen.

Ik denk dat de staf van Informatica en Informatiekunde zich zeer wel realiseren wat bovenstaande betekende voor de BBL-bewoners: voor sommigen verhuizen, voor velen stroom- en telefoonuitval en alle gevolgen van dien, lawaai en stof-overlast.

De nieuwe bewoners

De faculteit Wiskunde en Informatica onder leiding van decaan prof. dr. Dirk Siersma en directeur Michiel Angenent, bestaat uit drie instituten: het Freudenthal Instituut aan de Tiberdreef in Overvecht, het Mathematisch Instituut in het Wiskundegebouw en het al genoemde Instituut voor Informatica en Informatiekunde in Centrum Gebouw Noord onder leiding van prof. dr. Doaitse Swierstra. Deze laatste groep kent zeven hoogleraarsgroepen, aangevuld met de Groep Computer Systemen (de automa-

Wilke Schram met de ludieke (werd er expliciet bijgezegd) mascotte voor N&S: het Paard van Troje

Professor Siersma en Prof. Rudolph heffen het 'glas' op een succesvolle integratie van Natuurkunde en Informatica in het BBL

tiseerders), het Bureau Onderwijs- en Studentenzaken (BOS) en de groep Algemene Ondersteuning (secretariaat, bibliotheek, informatisering, gebouwbeheer enz.)

Toen extra vloeroppervlak beschikbaar kwam is besloten de ruimte in te zetten voor het onderwijs in de vorm van computerpracticumzalen (vergl. de Sterrenzaal), overleg ruimten voor kleine groepen en een combinatie daarvan: overleg ruimten met computers aan de wanden. In fase 2 komen daar grotere werkcollegezaaltjes voor ongeveer 30 studenten bij. Uiteraard gingen er ondersteuners mee: enkele mensen van GCS en het gehele Bureau Onderwijs- en Studentenzaken met o.a. de onderwijsadministratie, studieadvisering, onderwijsmanagement, zaalreservering, studentenbalie, stage-coördinatie enz.

Bij de verbouw is duidelijk gekozen voor een opzet die in de toekomst ook voor anderen buikbaar is met veel kleine zalen voor verschillende onderwijsvormen: begeleid en onbegeleid practicum, studen-

tenoverleg in kleine werkgroepjes, ruimten voor zelfwerkzaamheid, combinatiezalen, werkcollegeruimten enz.

Daarnaast is er gekozen voor veel licht: glazen deuren, tussenschotten van melkglas, hier en daar complete doorkijkjes door het gebouw, lichte vloerbedekking en witte muren (pas in de tweede fase).

Alle wetenschappelijke staf en een deel van de ondersteuning bleef achter in CGN, de aldaar vrijgekomen ruimte wordt binnenkort verbouwd tot zit/werkkamers. In BBL zult u naast steeds wisselende docenten vooral tegen komen:

- Dr. Lex Bijlsma, vz onderwijsbestuur
- Christl Briels, onderwijsadministratie
- Corine de Gee, studieadviseur
- Drs. Masoud Ghoreshi, hoofd BOS tevens stage-coördinator
- Floor Jansen, studentenbalie
- Geraldine Leebeek, ondersteuning onderwijsbesturen en voorlichting
- Katrien Lombaert, onderwijsadministratie
- Sandra Verdonk, zaalreservering

Kom eens langs op de 5de en maak kennis!!

Het geschenk voor prof. Rudolph: een geprojecteerde klok. Nu te bewonderen bij het BOZ. Deze werd aangeboden na de speech van professor Siersma 'Licht, tijd en breking'.

De echte opening

De echte opening van dit deel van BBL zal in april of mei plaatsvinden; we nodigen dan ook het College van bestuur en de bouwheren uit. Op 19 september was er sprake van de 'feestelijke ingebruikname' waarbij de decanen N&St en W&I een dronk uitbrachten, cadeautjes uitwisselden en speeches hielden. Ook werd een mascotte aangeboden in de vorm van een houten paard van Troje. Wat haalt Natuur- en Sterrenkunde zich in huis: eerst twee verdiepingen en straks

De feestruimte (koffie- en verblijfsruimte voor studenten en medewerkers) was goed gevuld

bij verdere groei nog een paar verdiepingen voor Informatica? Tijdens de voorbereidende besluitvorming is duidelijk aangegeven dat BBL een tussenstap is voor Informatica, al was het maar omdat één instituut verdeeld over twee locaties ook geen pretje is. Over een meer definitieve huisvesting wordt nog driftig nagedacht. Het paard werd medio september dan ook snel omgedoopt van Troje naar Christophorus, de voornaam van Buys Ballot.

Wilke Schram
Manager Beheer

N.B. De foto's bij deze reportage zijn van de hand van Gerard Tel, medewerker van Informatica. De foto's zijn in full color te bekijken op: <http://www.cs.uu.nl/people/gerard/FotoAlbum/F2001/Universiteit/index.htm>

Bijbaan?

Annemiek wordt door Herminia deskundig onder handen genomen

Ook naast het beknotten van de budgetten zijn de medewerk(st)ers van Financie Zaken ook behendig met de schaar voor heel andere doeleinden. Annemiek Kop (!) wordt hier verrast met een coupe Erasmo door Herminia Erasmo, in de lunchpauze. Het is niet iedereen gegund om op deze deskundige manier hoofd van bijzaken te onderscheiden :-).

De overtollige haren worden netjes opgevangen op een papiertje

Het resultaat wordt bewonderd

Wilt u ook zonder tijdverlies een modieus kapsel aangemeten krijgen: bel kapsalon Herminia (alleen op afspraak)

Inbraak!

Het was weer eens raak in de Noordwesthoek. Een aantal inbrekers had het deze keer voorzien op de postkamer van Chris Fafieani. Met 2 grote bakstenen werd de ruit ingekeild waarna er aantal flatscreen beeldschermen werden onttreemd. De inbrekers konden slechts de helft meenemen (ze zijn waarschijnlijk op scooters gekomen) en lieten de rest achter in de buurt van het Caroline Bleekergebouw. De, door een toevallige voorbijganger, opgetrommelde bewaking heeft nog een poosje gepost bij de achtergelaten goederen maar de onverlaten keerden niet meer terug. Chris is inmiddels gekomen van de schrik en de schade gerepareerd.

Links wordt de schade wordt gerepareerd, rechts ziet u Chris het gebeurde reconstrueren

Het Faculteitsbestuur in de nieuwe samenstelling

Het bestuur van de faculteit is met de aanpassing van de bestuurlijke organisatie en het formele vertrek van zowel de decaan Hans van Himbergen, de vice-decaan Henny Lamers, het studentlid Yoeri Beetz, als met de faculteitsdirecteur Henrik Rudolph per 1 september bijna volledig nieuw samengesteld en zelfs uitgebreid. Dit zou eigenlijk moeten betekenen dat een groot aantal 'nieuwe gezichten' aan de faculteit zouden moeten worden voorgesteld. Niets is echter minder waar. Het is ongetwijfeld bekend dat enkele 'oude gezichten' in andere functies opnieuw aan het bestuur gaan deelnemen, enkele 'vertrouwde' gezichten in juist weer nieuwe functies tot het faculteitsbestuur zijn toegetreden, dat een 'jeugdig', maar beslist niet onbekend, gezicht het student-lidmaatschap op zich heeft genomen en dat er gelukkig ook nog een vertrouwd gezicht dat is voor enige continuïteit zorg draagt. Kortom, het 'nieuwe' faculteitsbestuur geportretteerd door naaste medewerkers.

Dat **Henrik Rudolph** (onder) hoogle-raar Atoom- en Molecule Fysica en thans decaan, afkomstig is uit de gelijknamige onderzoeksgroep zal ook daarbuiten zeker bekend zijn. Henrik wil immers altijd

weten wat er 'out there' te koop is. Hij beperkt zich niet tot één enkele onderzoeksgroep, één faculteit, één universiteit of zelfs niet tot één land. De hele wereld is, voorlopig althans, zijn domein, hoewel hij zelfs voor de atmosfeer interesse heeft. Met Henrik is er een wereldburger in het bestuur die precies weet hoe het in Denemarken, Amerika, Spanje of Nederland in elkaar zit.

In zijn directe omgeving staat hij bekend als duizendpoot die met moeite dingen uit handen kan geven en overal bij betrokken wil zijn; bij de meest praktische zaken, de deksel van de koffiepote tot aan de meest uiteenlopende projecten binnen de Universiteit Utrecht.

Henrik Rudolph, natuurkundige met een voorliefde voor alle mogelijke moderne apparatuur. Met name de communicatie-apparatuur op het secretariaat wordt zwaar op de proef gesteld. Henrik Rudolph, bevlogen en ambitieus wetenschapper en bestuurder, die altijd tijd tekort komt, maar desondanks aandacht houdt voor de mensen/medewerkers om hem heen. Veelzeggend zijn de smiles ;-) in zijn e-mail. Is het iemand opgevallen dat vanaf juni afgelopen jaar (;-t)) plots (;-)) werd.

voor de studenten en docenten. Die met daadkracht en voortvarendheid de zaken aanpakt. Die een zeer groot zwak heeft voor ('t liefst vers gebakken) gevulde koeken uit het bedrijfsrestaurant. Die in diverse universitaire commissies en projectgroepen, zoals de studentenstudieloopbaan en ontwikkelings-samenwerking zitting heeft. Die tevens lijdt aan de donderdagse cryptomanie en zeer druk is met de onderwijsvisite.

Met de komst van **Bernard de Wit** (onder) als directeur onderzoek is sinds 1 oktober het faculteitsbestuur precies zo compleet geworden als was voorzien. Bernard is een minstens zo bekende verschijning in de faculteit Natuur- en Sterrenkunde als de bovengenoemde twee. Al was het alleen maar vanwege zijn wervende bijdragen aan de diverse muziekfestijnen in onze faculteit.

Hoe stel je iemand als **Werner van der Weg** (boven) voor in enkele woorden terwijl hij al zoveel jaren een bekende verschijning in de faculteit is? Die, inmiddels gezegend met twee kleinkinderen, na zijn jarenlange onderzoeksloopbaan gekozen heeft voor een flitsende carrière in het onderwijs als directeur van het Julius Instituut. Die elk jaar voor zes weken naar Zuid-Afrika vertrekt om colleges aan de University of the Western Cape te geven. Die een uitzonderlijk gevoel voor humor en een briljant gevoel voor taal (spelletjes) heeft. Die een grote interesse in zijn medemens stelt en inspirator is. Die een tijdje vice-decaan en waarnemend decaan geweest is. Die nu onderwijsdirecteur en vice-decaan van het nieuwe bestuursteam van onze faculteit geworden is. Die als lijfspreuk, "moe nie worrie nie... heeft, maar dat niet altijd vol kan houden. Die zich inzet voor de nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs, zoals de Bachelor- en Masterstructuur. Die een luisterend oor heeft

Bernard is naast een sterk internationaal georiënteerd wetenschapper ook duidelijk een bestuurder met nationale en internationale activiteiten (voorzitter van het Executive board of NIKHEF en van de werkgemeenschap Hoge-Theoretische Energiefysica, Dutch Scientific Delegate in the CERN Council en lid van het Uitvoerende Bestuur van de FOM). Daarnaast bekleedde Bernard diverse directeurschappen (o.a. van het Instituut voor Theoretische Fysica) en lidmaatschappen van commissies (commissie vernieuwingsimpuls, KNAW fellows). Kortom Bernard beweegt zich met gemak in de society van de (inter)nationale fysieke gemeenschap.

In de komende periode zal bestuurlijk gezien de uitwerking van de nieuwe onderzoeksstructuur in programma's en de onderzoeksvisie een behoorlijke kluit worden. Maar Bernard heeft zich hier inmiddels al helemaal op deze taak gestort.

Jenny Andriese (linksonder) volgde in september 1995 Rix Heerema op als adviserend lid van het bestuur vanuit de personeelsgeleding van de faculteit. Opvallend is het besluit dat in die eerste bestuursvergadering in september is genomen na aanleiding van een opmerking in de rondvraag: Borrel na raadsvergadering: Het bestuur gaat akkoord met het schenken van een borrel na de raadsvergadering (vijf uur). Het is typerend voor Jenny dat zij zo'n scherp oog heeft voor de sociale aspecten van het facultaire leven. Als adviserend lid van het bestuur vanuit de personeelsgeleding heeft Jenny menigmaal op bestuurlijk niveau een frisse inbreng kunnen geven over de wijze waarop bestuursbesluiten op de 'werkvloer' ontvangen werden. Jenny heeft geruime tijd ervaring op gedaan bij, zoals zij dat zelf vaak noemt, 'de jongens van de didactiek' en vervulde haar centrale plaats daar voor het Bureau Onderwijszaken.

Diegene die, zeker voor de studenten, het minste introductie behoeft is **Bart Leurs**, (boven thans vijfdejaars theoretische

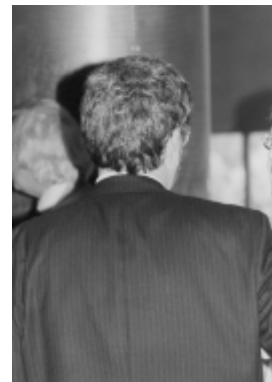
eigen kring. Dat Bart over ruime bestuurlijke ervaring beschikt is duidelijk, maar met zijn zuidelijk gevoel voor humor zal hij die 'vrees' zeker tot louter respect kunnen reduceren. Naast allerlei avontuurlijke hobby's deelt Bart met Werner en Bernard in ieder geval de passie voor muziek. Dit belooft een harmonieus bestuursjaar.

Wellicht is op dit moment de relatief meest onbekende binnen het faculteitsbestuur de waarnemend faculteitsdirecteur **Jan de Wolde** (links, op een foto van Evert Landré). Geheel onbekend binnen de faculteit is Jan aan de andere kant zeker ook weer niet. Als managing-director van het IMAU heeft Jan de Wolde in die kring, maar ook daar buiten al enige bekendheid verworven als nuchtere noordeling

met een droog gevoel voor humor.

In zijn functie als adjunct-directeur is Jan letterlijk en figuurlijk in alle hoeken en gaten van de faculteit geweest en heeft hij vanwege de verbouwingsprojecten en de klimatisering met een groot aantal facultaire medewerkers intensief gesproken. Dergelijke langdurige projecten vragen om doorzettingskracht, uithoudingsvermogen en soms slapeloze nachten. De eerste twee vaardigheden heeft hij als triatlonspecialist ruimschoots kunnen trainen en één of meer slapeloze nachten deren hem, als hoofd van een gezin, met piepjonge kinderen helemaal niet.

Peter Mertens
Saskia Meesters
Trudy Wardenaar

De vertrekkende decaan

natuurkunde. Hij neemt als voorzitter een centrale positie in binnen het SONS, was lid van het Juliusbestuur, de Onderwijscommissie, de Faculteitsraad en speelde een niet onbelangrijke rol in de Klankbordcommissie bij de opstelling van de Zelfstudie voor de Onderwijsvisie. Van de studenten hebben we begrepen dat zijn kennis van zaken en ervaring met het bestuurlijk handwerk hem zelfs een beetje gevreesd maakt in

N.B. De foto's van Werner van der Weg en Jenny Andriese zijn van Rudi Borkus, de foto van Jan de Wolde is van de hand van Evert Landré en de andere foto's zijn gemaakt door Gijs van Ginkel

Puzzel

De puzzel in dit nummer gaat over geld. Zeker gezien in het licht van de komende Euro een heel actueel onderwerp. De redactie dankt Paul Oostwegel en Ben Jansen voor hun medewerking bij het uitwerken van deze puzzel.

De wisseltruc

In het verleden was er ook al sprake van muntomwisselingen. Men had zilveren munten en slimmeriken hadden de eigenschap om wat zilver van die munt af te halen voor eigen gewin.

In Dukatenland gelaste graaf Florijn om alle zilveren munten om te wisselen voor nieuwe. Hij liet op de aanplakborden vermelden dat hij alle inwoners drie maanden de tijd gaf om de oude om te ruilen voor de nieuwe. Zo geschiedde dat ook in de hoofdstad van onze graaf, in Florijnenburg. De eerste dagen verliep alles wonderwel goed, maar in deze stad ging het gerucht rond dat ene Agglutinus wel heel veel munten had omgevormd.

Op zekere dag bracht Agglutinus 12 zakken gevuld met munten naar de omwisselplaats. De zakken waren goed gevuld en onze vriend had in één van de 12 zakken alleen maar munten die precies één gram minder wogen. In de overige 11 zakken waren de onverminkte munten van weleer aanwezig. De dienstdoende ambtenaar Pecunio moest vaststellen in welke van de 12 zakken de valse munten waren. Hij had per gerucht vernomen dat de valse munten 1 gram meer of minder wogen dan de echte munten.

Onze ambtenaar dacht bij zichzelf dat het wegen van een zak geen zin had. Dat het wegen van een munt uit iedere zak ook geen zin had omdat hij niet zeker wist of ze een gram meer of minder wogen. Verder was hij als ambtenaar gewend aan ingewikkelde problemen die om simpele oplossingen vroegen en hij bedacht een manier om in één enkele weging (met een balans met verschilmeting met een verdeling in grammen) vast te stellen welke zak de valse munten bevatte.

Aan de lezer de eer om deze oplossing te vinden.

Salvatore

